

До протоколу № 198
від 11 лютого 2026 року

Р І Ш Е Н Н Я

**Про виконання Оперативного плану
діяльності Міністерства освіти і науки України за 2025 рік
та Оперативний план діяльності
Міністерства освіти і науки України на 2026 рік**

Відповідно до Плану роботи Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій на період п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, який затверджено рішенням Комітету від 14 січня 2026 року (протокол № 196), та на виконання підпунктів 3.1-3.2 Рішення Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет) «Про оперативний план діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік» від 21 січня 2026 року (протокол № 197) Комітет розглянув контрольне питання щодо результатів виконання Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2025 рік та щодо проекту Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік (повторно).

1. Щодо виконання Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України за 2025 рік (далі – План 2025)

Міністерство освіти і науки України (далі - МОН України) своїм листом № 1/1815-26 від 30.01.2026 року надало звітну інформацію про виконання Оперативного плану Міністерства освіти і науки України за 2025 рік.

Аналіз Оперативного плану Міністерства освіти і науки України (далі – План) свідчить, що діяльність Міністерства освіти і науки України у 2025 році була спрямована на реалізацію дев'яти пріоритетних напрямів державної політики у сфері освіти і науки та одного окремого напрямку, спрямованого на забезпечення ефективної діяльності апарату Міністерства, а саме:

- Пріоритет 1 – Освіта дітей раннього та дошкільного віку.
- Пріоритет 2 – Реформа «Нова українська школа».
- Пріоритет 3 – Реалізація Концепції позашкільної освіти.
- Пріоритет 4 – Трансформація професійної освіти.
- Пріоритет 5 – Забезпечення якості вищої освіти.
- Пріоритет 6 – Розвиток науки та інновацій.

Пріоритет 7 – Європейська інтеграція України у сфері освіти і науки.

Пріоритет 8 – Цифрова трансформація освіти і науки.

Пріоритет 9 – Підтримка та супровід осіб з особливими освітніми потребами.

Напрямок – Організація ефективної роботи апарату Міністерства освіти і науки України.

Кожен із визначених пріоритетів деталізовано через систему стратегічних та операційних цілей, що в цілому забезпечує структурований та поетапний підхід до реалізації завдань державної політики. Загальна структура Плану передбачає 33 стратегічні та 87 операційних цілей.

Результати виконання завдань за пріоритетами

За результатами аналізу звіту, поданого МОН України, встановлено, що реалізація Плану характеризується різним рівнем виконання відповідних завдань залежно від пріоритету.

Так, завдання Пріоритету 1 «Освіта дітей раннього та дошкільного віку» виконано на 58 відсотків (виконано 19 завдань; 6 завдань визначено такими, що втратили актуальність; 1 завдання відтерміновано повністю; 3 частково виконано та відтерміновано; 7 завдань перебувають у процесі виконання).

До завдань, що, за інформацією МОН України, втратили актуальність, зокрема, віднесено:

- завдання операційної цілі 1.3.4 щодо запровадження супервізії та інтервізії для педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з метою забезпечення психологічної підтримки учасників освітнього процесу;

- завдання операційної цілі 1.5.1, пов'язані з оновленням моделей фінансування та оплати праці у сфері дошкільної освіти, у тому числі оцінку можливостей запровадження нових моделей фінансування, розроблення нової моделі підвищення заробітної плати та запровадження автономних моделей оплати праці.

Завдання Пріоритету 2 «Реформа “Нова українська школа”» виконано на 70 відсотків (виконано 23 завдання; 5 завдань є частково виконано, їх виконання продовжується; 5 завдань перебувають у процесі виконання; завдання, що втратили актуальність або були відтерміновані, відсутні).

Завдання Пріоритету 3 «Реалізація Концепції позашкільної освіти» виконано на 32 відсотки (виконано 6 завдань; виконання 3 завдань відтерміновано; 4 завдання частково виконано, подальше їх виконання перенесено; 6 завдань перебувають у процесі виконання).

Завдання Пріоритету 4 «Трансформація професійної освіти» виконано на 63 відсотки (виконано 25 завдань; 2 завдання визначено такими, що втратили актуальність; 4 завдання відтерміновано; 5 завдань перебувають у процесі виконання; 4 завдання частково виконано, подальше їх виконання відтерміновано).

Втратили актуальність:

– завдання 4.4.3.4 щодо удосконалення нормативно-правової бази розрахунку вартості платних послуг у закладах професійної та фахової передвищої освіти;

– завдання 4.4.3.5 щодо розроблення порядку працевлаштування випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти, що, за інформацією МОН України, втратило актуальність у зв'язку з прийняттям Закону України «Про професійну освіту».

Завдання Пріоритету 5 «Забезпечення якості вищої освіти» виконано на 39 відсотків (виконано 16 завдань; 17 завдань перебувають у процесі виконання; 5 завдань частково виконано, їх виконання продовжується; 3 завдання частково виконано, однак подальше їх виконання визначено таким, що втратило актуальність).

До завдань, що втратили актуальність, зокрема, віднесено:

- нормативно-правове забезпечення навчання через практичний досвід;
- запровадження бюджетного кредитування здобуття вищої освіти через державні банки.

Завдання Пріоритету 6 «Розвиток науки та інновацій» виконано на 45 відсотків (виконано 18 завдань; 1 завдання втратило актуальність; 3 завдання перебувають у процесі виконання; 15 завдань частково виконано, їх виконання продовжується; 3 завдання частково виконано, їх виконання триває, водночас окремі показники виконання визнано такими, що втратили актуальність).

Втратило актуальність завдання 6.4.3.3., спрямоване на врегулювання обсягів і напрямів спрямування непрямих (адміністративних) витрат наукових проєктів, зокрема тих, які виконуються за кошти державного бюджету.

Завдання Пріоритету 7 «Європейська інтеграція України у сфері освіти і науки» виконано на 87 відсотків (виконано 8 завдань; 7 завдань перебувають у процесі виконання; 3 завдання частково виконано, їх виконання продовжується; завдання, що втратили актуальність або були відтерміновані, відсутні).

Завдання Пріоритету 8 «Цифрова трансформація освіти і науки» виконано на 44 відсотки (виконано 26 завдання; 3 завдання перебувають у процесі виконання; 1 завдання частково виконано, його виконання продовжується; завдання, що втратили актуальність або були відтерміновані, відсутні).

Завдання Пріоритету 9 «Підтримка та супровід осіб з особливими освітніми потребами» виконано на 91 відсоток (виконано 10 завдань, 1 завдання перебуває у процесі виконання).

Завдання за напрямом «Організація ефективної роботи апарату Міністерства освіти і науки України» виконані у повному обсязі (100 відсотків).

Комітет звертає увагу, що інформація, *подана МОН України у розрізі стану виконання окремих завдань, у низці випадків не відображає фактичної суті визначених операційних цілей та не містить вичерпного переліку показників, необхідних для об'єктивної оцінки рівня їх досягнення.* До прикладу:

- за операційною ціллю 1.1.3 щодо функціонування системи збору релевантних даних про дітей раннього та дошкільного віку та педагогічних

працівників інформація про її виконання обмежується загальними статистичними відомостями без необхідної деталізації;

– за операційною ціллю 2.1.4 щодо відновлення та модернізації системи шкільного харчування відсутні кількісні показники щодо фактично відновлених та модернізованих об'єктів. Натомість показниками виконання операційної цілі є прийняті постанови та звіт про щомісячний моніторинг використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення придбання обладнання, створення та модернізацію (проведення реконструкції та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів освіти.

Також у Плані на 2025 рік в окремих випадках стратегічні цілі та операційні цілі є тотожними за змістом, що ускладнює оцінку результативності їх реалізації та суперечить логіці стратегічного планування.

Наприклад:

Стратегічна ціль 1.4. Система моніторингу та оцінювання якості дошкільної освіти дозволяє ефективно й оперативно поліпшувати якість освіти та освітньої політики – Операційна ціль 1.4.1. Діє система зовнішнього моніторингу якості дошкільної освіти.

Стратегічна ціль 4.1. Мережа закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти є ефективною і має сучасну інфраструктуру – Операційна ціль 4.1.1. Сформовано ефективну мережу закладів професійної (професійно-технічної) і фахової передвищої освіти з урахуванням демографічної ситуації, потреб економіки та пріоритетів громадян.

Стратегічна ціль 8.3. Обмін даними та послуги в сфері освіти і науки є доступними та достовірними – Операційна ціль 8.3.1. Дані в сфері освіти і науки є доступними для стейкхолдерів відповідно до потреб та використовуються для прийняття управлінських рішень на всіх рівнях.

Крім того, Комітет звертає увагу на те, що у Плані на 2025 рік не відображено у повному обсязі переліку законопроектів, які внесені до Плану законодавчої діяльності Комітету на 2025 рік, затвердженому Рішенням Комітету від 27 листопада 2024 року (протокол № 160), і щодо яких МОН України визначено головним розробником, зокрема:

– проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти» (не внесено на розгляд Верховної Ради України);

– проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення процедури визначення рівня володіння українською мовою» (не внесено на розгляд Верховної Ради України);

– проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо впровадження профільної середньої освіти» (не внесено на розгляд Верховної Ради України);

– проекту Закону України «Про національну систему кваліфікацій» (відкликано Кабінетом Міністрів України та знято з розгляду Верховної Ради України 17 липня 2025 року, повторно не подано);

– проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України (щодо створення передумов для модернізації мережі закладів вищої освіти)» (не внесено на розгляд Верховної Ради України);

– проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» (проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв», реєстр. № 13120, та проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо вдосконалення механізмів формування мережі ліцеїв», реєстр. № 13120-1, підготовлені та внесені на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України);

– проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо питань завершення 2025/2026 навчального року та вступної кампанії 2026 року» (проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підсумкової атестації та вступної кампанії 2026 року», реєстр. № 13650, підготовлено та внесено на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України).

2. Щодо Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік (далі – План 2026)

На виконання підпункту 3.2 Рішення Комітету «Про оперативний план діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік» від 21 січня 2026 року (протокол № 197) МОН України своїм листом № 1/2554-26 від 10.02.2026 року надало інформацію щодо доопрацьованого проекту Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік.

У зв'язку з цим Комітет зазначає, що під час попереднього розгляду Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік на засіданні Комітету від 21 січня 2026 року народні депутати України – члени Комітету рекомендували МОН України доопрацювати зазначений План 2026 з урахуванням таких пропозицій:

- визначити чіткі, кількісно вимірювані індикатори та механізми їх досягнення;

- передбачити заходи щодо забезпечення розвитку та функціонування української мови в освітньому процесі як засобу формування української ідентичності;

- передбачити заходи щодо розширення інклюзивності в системі професійної освіти.

Щодо чітких, кількісно вимірюваних індикаторів і механізмів їх досягнення

План 2026 загалом демонструє належний рівень структурованості та узгодженості зі стратегічними цілями державної політики у сфері освіти і науки. Водночас частина визначених індикаторів подана у вигляді виконання організаційно-розпорядчих дій, зокрема підготовка актів, оприлюднення

матеріалів, проведення заходів, які не відображають їх реальний вплив на досягнення значимого результату.

До прикладу. Для операційної цілі 1.1.1. «Освітній простір надавачів послуг освіти для дітей раннього та дошкільного віку є безпечним та інклюзивним» показниками досягнення визначено частку закладів дошкільної освіти, в яких облаштовані захисні споруди цивільного захисту; частку існуючих місць у співвідношенні до потреби та частку дітей, охоплених альтернативними формами здобуття освіти.

Очевидно, що індикатори досягнення цих показників, а саме кількість закладів дошкільної освіти, які мають укриття, та кількість інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти, в них дітей з особливими освітніми потребами, не будуть відображати досягнення операційної цілі. Також визначені заходи (проведення моніторингу щодо створення укриттів у закладах дошкільної освіти, проведення моніторингу створення інклюзивних груп в ЗДО) є також недостатніми для досягнення поставленої операційної цілі.

З огляду на це доцільним видається посилення результатоорієнтованого підходу шляхом чіткого розмежування показників процесу та результату, визначення базових і цільових значень, а також забезпечення їх вимірюваності та порівнюваності у динаміці. Запровадження таких підходів сприятиме підвищенню прозорості реалізації державної політики, розширить можливості парламентського контролю та дозволить більш об'єктивно оцінювати ефективність управлінських рішень.

Щодо забезпечення розвитку та функціонування української мови в освітньому процесі як засобу формування української ідентичності

Стратегічну ціль 2.2. «Учні здобувають якісну освіту відповідно до принципів і підходів НУШ» (в рамках операційної цілі 2.2.1. «Випускники базової школи набули компетентностей та наскрізних умінь, необхідних для життя і подальшого навчання») доповнено завданням 2.2.1.6. «Реалізація концептуальних засад «Освіта для життя» та заходом «Забезпечення розвитку та функціонування української мови в освітньому процесі як засобу формування української ідентичності».

Також операційну ціль 2.3.2. «Учні, які навчаються за кордоном, залучені до національної системи освіти» доповнено заходом створення Методичних рекомендацій щодо створення українськомовного освітнього середовища як чинника формування української ідентичності.

Критично оцінюючи врахування МОН України пропозиції щодо забезпечення розвитку та функціонування української мови в освітньому процесі як засобу формування української ідентичності варто зазначити, що відповідні доповнення до стратегічної цілі 2.2 та операційної цілі 2.3.2 демонструють концептуальне розуміння важливості мовного чинника для освітньої політики та національної стійкості. Водночас індикатори виконання окремих завдань не є інформативними про досягнення результатів. Так, наприклад, індикатором виконання завдання «Забезпечення розвитку та функціонування української мови в освітньому процесі як засобу формування української ідентичності» є

листи щодо забезпечення належних умов для вивчення української мови та її популяризації.

Окремо слід зауважити, що розроблення методичних рекомендацій для створення україномовного освітнього середовища для учнів за кордоном є необхідним, проте саме по собі не гарантує розширення використання української мови та збереження освітнього зв'язку з Україною. Без визначення механізмів впровадження, охоплення цільових груп, взаємодії з іноземними закладами освіти та системи моніторингу ефективності такий захід ризикує залишитися на рівні нормативно-методичного забезпечення.

Враховуючи вищезазначене, Комітет звертає увагу на те, що у запропонованій редакції Плану 2026 простежується домінування процесного підходу над результатоорієнтованим, що обмежує можливості об'єктивної оцінки впливу цих рішень на зміцнення української ідентичності та якості освіти. З огляду на стратегічну вагу мовної політики в умовах тривалої зовнішньої агресії доцільним видається посилення зазначених положень через визначення чітких індикаторів, очікуваних результатів та інструментів реалізації, що сприятиме підвищенню ефективності державної освітньої політики та розширить можливості парламентського контролю.

Щодо розширення інклюзивності в системі професійної освіти

Операційну ціль 4.3.2. «Педагогічні працівники закладів професійної та фахової передвищої освіти є професійними, умотивованими» в рамках стратегічної цілі 4.3. «Заклади професійної та фахової передвищої освіти є привабливими та престижними для навчання і роботи в них» доповнено заходом «Сприяння популяризації кращих практик інклюзії ветеранів у системі освіти».

Критично оцінюючи врахування МОН України пропозиції щодо розширення інклюзивності в системі професійної освіти, слід відзначити, що доповнення операційної цілі 4.3.2 заходом «Сприяння популяризації кращих практик інклюзії ветеранів у системі освіти» має радше декларативний характер і не повною мірою відповідає завданню системного забезпечення рівного доступу до освіти. Запропоноване формулювання орієнтоване на інформаційно-просвітницьку діяльність, тоді як реальне розширення інклюзивності потребує запровадження структурних механізмів - розвитку безбар'єрного освітнього середовища, адаптації освітніх програм, підготовки педагогічних працівників до роботи з ветеранами, а також визначення чітких індикаторів результативності. Крім того, використання поняття «популяризація» не дозволяє оцінити практичний вплив заходу та не створює підстав для вимірювання прогресу. У такій редакції захід має обмежений управлінський потенціал і потребує змістовного посилення через конкретизацію інструментів реалізації та очікуваних результатів, що відповідало б сучасному результатоорієнтованому підходу до формування державної політики.

Комітет також проаналізував проект Плану 2026 з точки зору відображення в ньому підготовки законопроектів, включених до Плану законодавчої діяльності Комітету на 2026 рік, затвердженого Рішенням

Комітету від 09.11.2025 (протокол № 192) та відповідальність щодо розробки яких покладено на МОН України.

У Плані 2026 рік не зазначено інформацію щодо підготовки:

- проекту Закону України «Про національну систему кваліфікацій» (попередній законопроект було відкликано Кабінетом Міністрів України та знято з розгляду Верховної Ради України 17.07.2025, повторно не подано). Питання кваліфікацій згадується виключно в індикаторах та заходах, пов'язаних з імплементацією кваліфікаційної рамки;

- проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення системи забезпечення якості вищої освіти». Заходи, спрямовані на розвиток системи якості, у плані наявні, проте формулювання узагальнені;

- проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення процедури визначення рівня володіння українською мовою».

- проекту Закону «Про зміни до Закону України «Про позашкільну освіту» щодо оплати праці педагогічних працівників закладів позашкільної освіти». Дане питання опосередковано враховано у блоці політики оплати праці та кадрового забезпечення.

Комітет зазначає, що більшість законопроектів формально враховано в Плані 2026, однак рівень їх відображення є нерівномірним: частина має чітку законодавчу прив'язку, тоді як інші інтегровані опосередковано або залишаються поза межами планування. Така ситуація може ускладнювати стратегічну узгодженість між планом законопроектної роботи Верховної Ради та операційним плануванням МОН України, що потребує додаткової управлінської синхронізації.

Заслухавши інформацію Міністра освіти і науки України О. Лісового, Державного секретаря Міністерства освіти і науки України М. Ярмистого, Голови Комітету С. Бабака та широко обговоривши питання щодо виконання Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України за 2025 рік та проекту Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Інформацію Міністра освіти і науки України О. Лісового щодо виконання Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2025 рік та проекту Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік взяти до відома.

2. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України доопрацювати проект Оперативного плану діяльності Міністерства освіти і науки України на 2026 рік з урахуванням висловлених у цьому Рішенні зауважень, у тому числі передбачити підготовку законопроектів, які містяться в Плані законодавчої діяльності Комітету на 2026 рік, затвердженому Рішенням Комітету від 09.11.2025 (протокол № 192).

Голова Комітету

Сергій БАБАК